



Sociaal Veilig Onderwijs



Thema Coaching



www.stichtingveiligonderwijs.nl



Veilig Onderwijs Magazine colofon

Bestuur

Els Hendrikse, voorzitter SVO

Peter van Duijl, secretaris penningmeester

Iedere dag veilig onderwijs

Gerard van Beelen, voorzitter

Ingrid van Beelen

Els Hendrikse

Binnendienst

Els Hendrikse, directeur SVO

Jan Daamen, public relations

Snežana Kamphuis, secretaresse

Wim Fournier, opmaak redacteur

Wim Overgaauw, redactielid

Buitendienst

Ton Hesel, beleidsmedewerker

Marjolein Nijssen, counsellor, mediator
regio midden

Audrey Vrijhoef-Pocorni, mediator,
vertrouwenspersoon, Noord Holland

Charine Resink, mediator, Zuid Holland

Marylane Linger, mediator,
vertrouwenspersoon, Noord Holland

Ina de Jonge, counsellor, mediator, regio
Noord-Oost

Mathilde Hol, mediator, regio Friesland

Kelly van der Zee, toegepast psycholoog

Sandra Ammerlaan, coach, counsellor regio
Utrecht

Ingrid van Beelen, gastdocent

Willem Konink, gastdocent,
beleidsmedewerker

Daniëlla den Iseger, mediator, coach en
beleidsmedewerker, Noord Holland

Bas Fraaije, mediator, Limburg

Leo Heldens, mediator, Limburg

Joep Peter, mediator, coach, Limburg

Ellenor Spreeuw, coach Noord Holland

Emilie ter Pelkwijk, vertrouwenspersoon,
regio Noord

Doris Alofs, mediator, regio Zuid

Siem Smeets, externe vertrouwenspersoon,
beleidsmaker, mediator Gelderland,
Noord-brabant

José Lenders, coach, counsellor, mediator,
gastdocent, regio Zuid

Jannie Kamerman, coach, regio Midden en
Zuid Holland

Petra Ackermans, mediator, regio Zuid

Isabelle Hulsman, mediator, coach, Zuid
Holland

Suzanne Heusen, mediator regio Zuid

Wim Overgaauw, gastdocent, observant

Arnoud Kok, externe vertrouwenspersoon,
regio Zuid Holland, Noord Brabant

Inhoud

- 2 **School, een baken voor de leerlingen, als dat wegvalt ...**
Omstandigheden maken je vindigrijk
- 4 **Beste lezer,**
Inzetten op onze creativiteit om verbinding met elkaar te houden
- 5 **Hoogtij dagen in het onderwijs**
Thema 'Coaching' dient zich weer aan in veranderende omstandigheden
- 6 **De 'supervrouw'. Kun je dat volhouden?**
Altijd maar alles aanpakken. Naar een goed gevoel van eigenwaarde
- 8 **Durf feedback te geven én ook te vragen**
Openheid naar elkaar toe maakt het zoveel makkelijker samen te werken
- 9 **Van de nood een deugd maken**
We stonden voor een enorme uitdaging. En, is het gelukt?
- 10 **Iedereen heeft een verhaal Dit is mijn verhaal**
Op zoek naar je eigen eigenheid. Wat professionele hulp is productief
- 12 **De Staat van het Onderwijs**
Wat ons bijzonder interesseert. Burgerschap, binnen de gegeven kaders
- 13 **'People help the People'**
Award voor bijzondere bijdragen aan sociale veiligheid in het onderwijs
- 14 **De nominatie voor de awarduitreiking 2019**
Soms melden mensen zichzelf -onbedoeld- aan door iets moois te doen
- 16 **De uitreiking van de Award 2019**
De inzet van jeugdagenten in Almere -Buiten tegen ongewenst gedrag
- 18 **Interviews**
Gewoon contact maken met leerlingen waardoor een netwerk ontstaat
- 19 **Een sociaal veilige school. Wie wil dat nou niet?**
Een breed gedragen beleid geeft zekerheid
- 20 **Even voorstellen; Jan Daamen**
Hij gaat de public relations voor Stichting Veilig Onderwijs verzorgen
- 21 **2020. Een turbulent begin, met een mondiale crisis**
Aangrijpende gewaarwordingen. Voorzichtig de goede kant weer op
- 24 **Je school, je lust en je leven**
Een column van Wim Overgaauw

UITGEVER:

DNB GROEP B.V.

RECEPTIE@DNBGROEP.NL
WWW.DNBGROEP.NL



DNB GROEP
SOCIALE EN MAATSCHAPPELIJKE PUBLICATIES

DE UITGEVER EN STICHTING VEILIG ONDERWIJS ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DE ADVERTENTIES MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

School, een baken voor de leerlingen, als dat wegvalt ...

De school, een baken voor de leerlingen, als dat wegvalt ...

Dag allemaal, ik ben Pim van Rossum en docent Maatschappijleer en Levensbeschouwing op het Niftarlake College in Maarssen. Sinds mijn voorjaarsvakantie, eind februari, is de hele wereld in de ban van Corona. Daar waren er al mensen besmet, maar toen dacht ik nog dat wij wel gespaard zouden worden. Maar helaas, op het moment van schrijven zit ik al ruim vijf weken 'thuis' en is inmiddels de meivakantie, in quarantaine, gestart.

Thuis betekent vaak echt thuis, maar soms gaf ik les op school vanuit mijn geliefde lokaal 203 dat dan helemaal leeg is. Wij verzorgen sinds de maatregelen alle lessen via Microsoft Teams. Alle lessen, die volgens mijn rooster ingepland stonden, heb ik daadwerkelijk gegeven. Dat betekent dus soms zeven lessen per dag praten tegen een beeldscherm.

Ik kan je vertellen dat je daar niet vrolijker van wordt ... maar aan de andere kant doet het mij goed als ik mijn klassen weer zie.

Omstandigheden maken je vindingrijk

Na twee weken online lesgeven, besloot ik om het roer om te gooien. Ik heb achtentwintig gastlessen georganiseerd voor alle leerlingen van onze school (1650 leerlingen). Om negen, twaalf en drie uur waren er gastlessen van ongeveer vijfenveertig minuten. Leerlingen mochten daar vrijwillig naar toe.

Uiteindelijk zijn er ongeveer achthonderd leerlingen bij één of meerdere gastlessen geweest.

De gastlessen werden gegeven door mensen met bijzondere beroepen, zoals een uitvaartverzorger, arts gynaecologie/verloskunde, radio-dj, advocaat, piloot, burgemeester en Tweede Kamerlid. En ik vond mensen die bepaalde thema's wilden bespreken, zoals eenzaamheid onder jongeren en angsten overwinnen.

Bij die laatstgenoemde gastlessen vielen de persoonlijke vragen van leerlingen weer op. Doordat ik zelf in mijn middelbareschooltijd geen last had van die problemen, besef ik soms niet genoeg hoeveel leerlingen hier last van hebben.

Deze gastlessen waren dus een groot succes. Dat zeventig leerlingen op vrijdagmiddag om 15:00 vrijwillig de laptop aanzetten voor een gastles van bijvoorbeeld een politie-centralist (112), was voor mij een heel toffe ervaring.

Het individuele contact gezocht

Inmiddels had ik de leerlingen van mijn mentorklas even allemaal opgebeld om te kijken hoe het met hen ging. De meeste leerlingen gaat het redelijk goed af. Ze hebben wel het gevoel dat ze veel meer huiswerk krijgen, dan normaal. Thuis is het veelal gezellig en de leerlingen spreken elkaar via diverse online manieren.



Helaas gaat het met een enkeling minder. Er is vooral behoefte aan de rust en regelmaat van een school, omdat dat er thuis soms niet is. Daarom heb ik na verloop van tijd meerdere leerlingen naar school laten komen, op vrijwillige basis. Ze zaten dan alleen of in duo's in een voor de rest leeg lokaal, stilletjes hun huiswerk te maken en lessen te volgen, uiteraard op gepaste afstand van elkaar.

De leerlingen hebben dat als heel prettig ervaren, en ik kreeg dan ook verzoeken van leerlingen uit andere klassen of zij ook mochten komen.

Op zulke momenten besef ik extra dat die sociale veiligheid van een school zo ontzettend belangrijk is. Gezien worden, echt menselijk contact, allemaal niet altijd vanzelfsprekend.

Terug in de gewone routine

Na vier weken gastdocenten gaf ik dus weer gewoon les volgens het rooster. Het werd dus weer saai en uren op mijn kleine kamertje zitten met de MacBook. In mijn geval krijg ik dan ook allemaal creatieve ideeën over wat ik allemaal zou willen.

Voor al het idee om een online schoolfeest te organiseren verdween niet uit mijn hoofd. Ik wilde de leerlingen, in het bijzonder de eindexamenleerlingen, echt nog een mooi eindexamengala geven. Ik ben er twee weken mee bezig geweest, maar ik kwam maar niet op een haalbaar idee.

Op zoek naar toch weer een evenement

Uiteindelijk zorgde een appje op vrijdagochtend van nota bene onze rector Erik Visser ervoor dat ik op het spoor werd gezet van de Silent Disco Break.

Een Utrechts online gratis platform voor Silent Disco's, waarbij vier dj's tegelijkertijd draaien in vier verschillende genres. Ik nam in de avond contact op, nadat een ander plan gesneuveld was, met de vraag of zij konden helpen.

Zaterdag bleek dat dit kon en schreef ik een plan van aanpak, wat zondagochtend door de schoolleiding werd goedgekeurd.

Op maandag werden de technische obstakels getackeld, leerlingen, ouders en personeel geïnformeerd en op dinsdagavond was het feest. Leerlingen konden via de website www.silentdiscobreak.com live meeluisteren zonder in te loggen en vervolgens in Microsoft Teams via de webcam meekijken en chatten voor verzoekplaatjes én met elkaar.

Een eclatant succes

Het feest begon om 21:30, maar om 21:15 waren er al 150 leerlingen online in Teams. Toen het 21:30 was en de dj's begonnen brak pas echt de pleuris uit; honderden leerlingen wilden binnenkomen en begonnen te feesten. In één Team zaten wel vijfhonderd leerlingen.

Dat trok uiteraard onze digitale schoolomgeving niet, dus rond 22:40 hebben de ICT-er, Silent Disco Break en ik besloten om onze omgeving eruit te gooien en op hun platform verder te gaan. Daar waren inmiddels ook veel mensen van buiten de school verzameld, dus uiteindelijk zijn er 2800 unieke bezoekers 'op' het schoolfeest geweest.

Ouders vierden feest, personeel was aan het genieten van 'de foute dj' en dus heel, heel veel leerlingen, tot 00:30. Er was één dj die ter vervanging van ons platform maar zijn 06-nummer omriep voor verzoekplaatjes. Naar verluid kan hij nu nog tot Kerst 2024 verzoekplaatjes draaien ...

Zo kom je nog eens ergens toe

Al met al heeft deze periode dus veel creatieve ideeën de ruimte gegeven, die anders nooit waren gebeurd. Anderzijds heeft dit ook duidelijk gemaakt dat een veilige omgeving voor veel leerlingen niet altijd vanzelfsprekend is. School is voor hun een baken, een zekerheidje dat er normaal altijd is. Nu dat weg valt, is waakzaamheid geboden. Daarom belde ik vandaag op de eerste dag van mijn meivakantie maar weer even naar wat leerlingen om hen alle goeds te wensen voor de komende twee weken. Leerlingen hebben hier tenslotte ook niet om gevraagd.

Hopelijk wordt alles snel weer normaal, kunnen wij weer lekker op vakantie en vooral, blijft iedereen weer gezond.

Pim van Rossum



Beste ondernemers, adverteerders en sponsors

De functie van ons Sociaal Veilig Onderwijs magazine is om de doelstelling van Stichting Veilig Onderwijs op scholen te bevorderen en in beeld te brengen.

Zonder u kunnen wij dat niet doen.

Het is uniek dat ons magazine in de markt gezet wordt door onze commerciële uitgever die het voortbrengen en het verspreiden van ons magazine bekostigt uit inkomsten van uw advertentie.

Want uw advertentie is goud waard, doordat uw advertentie een bevestiging is van de doelstelling van onze stichting.

Juist door uw steun via uw advertentie kunnen wij helpen het onderwijs sociaal veiliger te maken, zodat leerlingen, onderwijzenden sociaal veilig kunnen zijn en bovendien met plezier naar school gaan. Ook bevorderen wij de samenwerking tussen onderwijzenden en ouders, wat bijdraagt aan een sociaal veilige school. Zo komt iedere leerling en iedere leerkracht tot zijn/haar recht.

Bovendien komt de sociale veiligheid ten goede aan het onderwijs in het algemeen.

Op deze manier kan ons magazine - voor de ontvanger kosteloos - ruim verspreid worden op scholen in ons land. Op deze manier wordt ons magazine "belangeloos" en in alle neutraliteit gepubliceerd. Ook scholen zijn u en ons dankbaar dat zij ons magazine door uw bijdrage geheel gratis ontvangen.

Stichting Veilig Onderwijs is verantwoordelijk voor de redactionele inhoud en daardoor vrijwaart de uitgever de adverteerders voor commerciële beïnvloeding van het magazine.

De redactie voert haar werkzaamheden uit onder de verantwoordelijkheid van het managementteam van de SVO. De redactie kan zich "neutraal" opstellen tegenover meningen, opvattingen en doelstellingen van anderen.

In beginsel schrijven we niet-oordelend.

Nogmaals hartelijk dank voor uw bijdrage.

Els Hendrikse, voorzitter

Voor vragen kunt u ons mailen:
contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Wat hebben we samen een turbulent halfjaar 2020 achter de rug. Zeker vanaf maart toen Corona zich aandiende en wat is uitgemond in een crisis. We hebben in moeten zetten op onze creativiteit om verbinding met elkaar te houden.

Ook u heeft dat gedaan, samen met uw collega's, met ouders om het onderwijs digitaal door te laten gaan.

Pim van Rossum, docent van het Niftarlake college te Maarssen, laat u meekijken hoe hij dat heeft geklaard en hoe hij de verbinding heeft gehouden met zijn leerlingen. Complimenten!

In dit blad kunt u lezen dat coaching in het onderwijs van groot belang is, als mensen jong of oud vastlopen in hun dagelijkse leven.

Dat kan zomaar gebeuren, want ieder heeft een eigen levensverhaal.

Dan kan juist een coach uitkomst bieden. Dit laten vier van onze coaches aan de hand van een praktijk case zien. Het is zeker de moeite waard om hun verhaal te lezen.

Op 30 januari 2020 heeft de commissie 'Iedere dag veilig onderwijs' de People help the People award uitgereikt aan twee mensen in Almere-Buiten. De uitreiking was een zeer mooie gebeurtenis en de commissie is van mening dat deze Award goed terecht is gekomen.

Ook kan ik u melden dat wij vanwege de groei van SVO per 1 juni 2020 gaan verhuizen naar een kantoorpand in Utrecht. Wij kunnen ons team daar een goede werkplek bieden en ook kunnen wij daar onze gasten ontvangen en besprekingen voeren.

Ons nieuwe adres is Manitobadreef 11, 3565 CH Utrecht. Het telefoonnummer blijft 0346550655

'De school als baken', leest u in het artikel van Pim van Rossum. Dat is helemaal waar. Voor leerlingen én voor leerkrachten. Voor een ieder die werkt op school en daarmee te maken heeft.

De school moet ook een veilige school zijn. Niet alleen op papier, de wet zegt dat iedere school een levend sociaal veiligheidsbeleid moet bezigen. Het moet voelbaar zijn in de klas, op de gang, op het plein, in de lerarenkamer en daarbuiten. 'Maar hoe', krijg ik vaak de vraag.

Juist daarmee bent u bij ons op het goede adres. Uiteraard zult u hierover vragen hebben. Want niet alles is uit te leggen op papier. En om alles levend te houden, maken wij graag met u een afspraak om dit aan u en/of uw team te komen uitleggen.

Neem contact met ons op contact@stichtingveiligonderwijs.nl

Voor nu wens ik u veel gezondheid en veiligheid.

Els Hendrikse, directeur SVO





Het is niet zo bijzonder, dat er eens wat verandert in het onderwijs. Maar nu gaat het toch wel heel heftig er aan toe. Dat vraagt veel vindingrijkheid en 'geen woorden maar daden'. "Je weet niet wat je meemaakt", hoorde ik een collega zeggen. Heel spannend. Zonder 'spanningen' speelt het zich dan ook niet allemaal af. Een school is een werkgemeenschap van personen, met ieder hun eigen eigenheid, achtergrond, meningen en overtuigingen. Onder 'normale' omstandigheden levert dit al spanningen genoeg op.

Ingebed in overlegstructuren

Ieder in het onderwijs is 'eens' begonnen en voor het eerst beland in de werkgemeenschap van een school en heeft geleerd zich aan te passen aan wat daar de 'mores' bleek te zijn. De eerste beginselen om geaccepteerd te worden in je eerste werkomgeving.

Voor velen is dit al lang geleden, maar de herinneringen daaraan raak je niet kwijt. Je hebt geleerd -ook als vrouw- je mannetje te staan.

Heel opmerkelijk was een uitspraak, die voorbij kwam op de internet site van een landelijk dagblad, waarin iemand uit de gezondheidszorg onder woorden bracht dat 'nu' aanpassingen waarover anders maandenlang gedelibereerd werd in twee, drie dagen geëffectueerd werden.

We staan bekend als 'landje waarin gepolderd wordt'; ons harmoniemodel brengt mee dat we altijd 'in overleg' tot dingen komen die ertoe doen in ons dagelijks leven. Dat lijkt heel humaan, maar zet vaak mensen onder druk.

Wie zijn het die de dienst uitmaken

Omdat het in de praktijk allemaal niet zo makkelijk is. Om je zegje te doen en om 'gehoord' te worden, zien we ons gedwongen vaak om onszelf te manifesteren. Je loopt anders kans er onderdoor te gaan, dat ze gewoon over je heenlopen.



Andere kant van de medaille is, dat sommigen doorschieten in het andere uiterste en zich zo nadrukkelijk manifesteren dat anderen daarvoor wijken. En dan kunnen daar heel rare effecten het gevolg van zijn. Wat niemand eigenlijk wil.

En daartussenin staat degene die geacht wordt leiding te geven. Sommigen zijn 'bij machte' om dat goed te doen. Soms van nature, en dat kan in positieve en negatieve zin zijn. En sommigen dicteren uit pure onmacht.

Als de goede verhoudingen wég zijn

Afijn. 'Waar gaat alles helemaal goed', kan je je afvragen. Eigenlijk overal zijn spanningen. En dat kan zodanig oplopen dat het wel wenselijk wordt om professionele tussenkomst of hulp in te roepen. En dat is -tegenwoordig- zo gewoon dat er zich in de praktijk een complete dienstverlening ontwikkeld heeft, gebaseerd op wetenschappelijk gefundeerde professionaliteit. Daar kun je op terugvallen als het (te) moeilijk wordt. Als het om persoonlijkheidsproblemen gaat is daar de 'coaching' die uitkomst kan bieden.

Als kinderen niet goed tot hun recht komen

Maar het speelt niet alleen op het vlak waar volwassenen met elkaar moeten omgaan. Ook kinderen raken in de knel en worden zo hulp behoevend en hier heeft de medaille ook een dergelijke keerzijde. Aan de ene kant kinderen die 'ondersneeuwen' en anderzijds kinderen waarbij de weerbaarheid excessieve vormen aanneemt. Die behoeven ook hulp om zich in de maatschappij normaal te kunnen gedragen en handhaven.

Ook hier dus persoonlijkheidsproblemen waarbij 'coaching' tot uitkomst kan leiden.

Liefst kom je dan in contact met mensen, die zijn 'ingespeeld' op de school-situatie. Die mensen vind je bij de Stichting Veilig Onderwijs kan ik u vertellen.

In de hier volgende artikelen leert u enkelen van hen kennen vanuit hun praktijkervaring.

Wim Fournier, redacteur SVO magazine

Thema Coaching





De 'supervrouw'. Kun je dat volhouden?

Elise, een vlotte dame van 29 die werkt in het onderwijs, heeft zich via haar werkgever in mijn praktijk aangemeld. Zij is vorig jaar overspannen geweest en nu weer aan het werk, maar ze merkt dat ze opnieuw spanningsklachten ervaart en is bang voor een terugval. Ze is gewend om veel hooi op haar vork te nemen en nee zeggen vindt ze moeilijk. Inmiddels is zij moeder van een twee jaar oude peuter van wie ze met volle teugen geniet, maar de combinatie van werk en moederschap maakt dat het grenzen stellen urgenter is dan voorheen.



Isabelle Hulsman, uit Bergen op Zoom. Sinds eind vorig jaar is zij bij de SVO aangesloten als coach, counselor en mediator in de regio West-Brabant, Zeeland en Zuid-Holland.

In mijn mediation-, coaching- en adviespraktijk ondersteun ik mensen bij het bepalen van hun eigen koers en bij het verhelderen en oplossen van conflictsituaties. Na mijn studie commerciële economie heb ik dertig jaar als projectmanager in diverse functies in het bedrijfsleven veel ervaring opgedaan in strategische, tactische en operationele projecten. Ook in deze - vaak analytische - projecten merkte ik dat ik een grote belangstelling heb voor 'wat iemand beweegt'. Ik heb de diepe overtuiging dat iedereen het recht heeft om zichzelf te mogen zijn en daarom vind ik het zo'n enorm voorrecht om anderen te mogen ondersteunen bij hun ontwikkeling en groei vanuit hun eigen persoonlijke kracht.

In deze uitgave van SVO mag ik iets schrijven over coaching. Een coach heeft de mooie taak om de cliënt - de coachee - te helpen om zijn of haar doel te bereiken. Dit kan een concreet doel zijn maar kan ook de wens zijn om méér te leven naar een bepaalde waarde die je koestert. Als coach help ik je, maar uiteindelijk doe je het zelf. Nadat het doel duidelijk is, kijken we naar datgene wat je nu doet (of laat) waardoor dit doel nu nog niet is bereikt. Deze bewustwording is heel belangrijk, want pas zodra dit helder is kan je bewust kiezen voor verandering en daarvoor de verantwoordelijkheid nemen.

Hoe dit in zijn werk kan gaan, laat ik graag zien aan de hand van de bijgaande casus.

Altijd maar alles aanpakken

Tijdens het intakegesprek worden Elise's doelen verhelderd. Ze wil graag beter leren om haar grenzen te stellen. Omdat ze haar werk zo leuk vindt, neemt ze veel extra taken aan, en ze ziet ook overal oplossingen voor. Maar dit leidt er wel toe dat ze het steeds drukker heeft en soms nauwelijks aan haar eigen werk toekomt. Ook krijgt ze steeds vaker het gevoel dat ze andermans problemen aan het oplossen is. Ze is trots op 'haar school' en voelt zich hier ook enorm verantwoordelijk voor, maar het voelt ook weleens zwaar.

Wanneer we kijken naar de waarden die zij nastreeft komt ze op 'rust' en een 'betere balans'. Haar grenzen stellen vindt ze zo lastig, omdat ze eigenlijk best wel trots is dat ze steeds voor taken wordt gevraagd. Ze vindt het fijn, wanneer haar collega's haar zien als een alleskunner en een sterke vrouw.

Hoe komt het dat het steeds zo gaat

Tijdens het eerste gesprek doen we een oefening, waarin Elise letterlijk naar haar waarden 'rust en balans' toeloopt. We kijken welke overtuigingen haar belemmeren om grenzen te stellen voor zichzelf. Duidelijk komt naar voren 'ze moeten mij aardig vinden' en 'ik moet sterk zijn'. Het is alsof ze een masker voorhoudt van 'allesdoener en alleskunner', bijna als een soort supervrouw. Elise vindt het lastig om zich voor te stellen wat ze zonder dit imago van supervrouw zou zijn. Ze loopt nog een keer in de richting van haar waarden en we kijken of er een ander imago kan zijn waarbij zij wel grenzen kan stellen en ook hulp mag vragen.

Ze stelt zich voor dat dit imago 'IK Elise' heet en ze voelt een last van haar afvallen. Als huiswerk krijgt Elise mee dat ze gaat opletten en voor zichzelf noteren wanneer ze de rol van supervrouw aanneemt.

Bij de volgende sessie vertelt Elise dat ze de supervrouw vaak is tegengekomen. Eigenlijk trekt ze het ook wel een beetje aan. Ze springt onmiddellijk in wanneer iets zich voordoet. Soms zelfs ongevraagd, heeft ze tot haar eigen verbazing gemerkt.

Ik vraag haar of ze dit aspect vandaag verder wil onderzoeken en dat wil ze graag. Aan de hand van de dramadriehoek van Karpman*) leg ik uit hoe communicatie en samenwerking ineffectief kan worden, wanneer deelnemers in bepaalde opstellingen (slachtoffer, aanklager, redder) terecht komen.

Elise herkent zich wel in de beschrijving van de redder, doordat ze vaak - en soms ook ongevraagd - hulp aanbiedt.

Dan kijken we naar het positieve alternatief, de winnaarsdriehoek, waarin deelnemers zich respectievelijk opstellen als kwetsbaar, assertief en behulpzaam. Hoe het zou zijn wanneer Elise zich opstelt als helper; iemand die accepteert dat de ander voor zichzelf kan zorgen, met een goede balans tussen geven en nemen en afspraken maken over wat de ander zelf doet? We oefenen enkele situaties en Elise merkt dat dit gelijk al vrijer aanvoelt.

Beseffen waar het vandaan komt

Bij de volgende sessie vraagt Elise of we kunnen kijken waarom zij de supervrouw rol is gaan vertonen. We kijken naar sub-persoonlijkheden die af en toe het stuur kunnen overnemen. Elise realiseert zich dat zij de supervrouwrol is gaan oppakken toen haar moeder ziek werd en zij de zorg voor haar twee jongere broertjes op zich moest nemen. Ze heeft het inzicht dat deze rol toen heel logisch en nuttig voor haar was om te overleven, in het daar-en-toen, maar dat dit niet meer hoeft in het hier-en-nu. Ze bedankt de rol voor datgene wat het haar gebracht heeft en voelt dat ze hiermee afstand neemt van deze rol. Ze mag het nog steeds inzetten, maar alleen wanneer ze dit zelf wil en niet te pas en te onpas. Ze heeft hier nu regie over en dat voelt fijn en ook krachtig.

De volgende keer vertelt Elise enthousiast dat ze beter in haar vel zit. Ze heeft al meerdere keren gevoeld dat ze even rustig afwachtte en niet direct ging 'redden', zoals ze eerder wel gedaan zou hebben. Tijdens de coaching staan we altijd ruim stil bij het vieren van dit soort successen. Een succes is er namelijk juist, wanneer je je ergens van bewust bent. Want zonder die bewustwording kan je niet veranderen.

Andere opstelling vraagt oefening

In deze sessie wil Elise graag oefenen hoe ze nee moet zeggen tegen die ene, wat dominante collega. We kijken welke verschillende vormen van assertiviteit er zijn en oefenen enkele scenario's vanuit een sub-assertieve, assertieve

en over-assertieve positie.

Elise moet lachen om het andere taalgebruik dat ze bezigt in de verschillende posities en zegt aan het eind van de sessie dat ze al uitkijkt naar het gesprek met deze collega.

Bij de volgende sessie kijken we terug op het gesprek met haar collega. Elise heeft het gevoel dat ze haar zegje goed heeft kunnen doen, maar vond het erg lastig om te weigeren en heeft toch die extra taak op zich genomen. Ze baalt een beetje van zichzelf. Ik benadruk dat nieuw gedrag niet zomaar een knop is die je omzet, het is oefenen, oefenen en nog eens oefenen. Reflecteren wat goed ging en wat anders kan, en dus eigenlijk gewoon heel hard werken.

Enig zelfonderzoek is nooit weg

We kijken eens dieper naar het gevoel dat Elise tijdens het gesprek met deze collega had en zij realiseert zich dat de supervrouw opnieuw op haar schouder zat. Ze had wel degelijk het gevoel dat hij niet teleurgesteld in haar mocht zijn. We zoomen in op deze overtuiging en Elise beseft dat het niet reëel en ontzettend vermoeiend voor haar is om te verwachten; 'ik kom voor mezelf op maar jullie moeten mij wel altijd leuk blijven vinden'. Het wordt vervangen door een overtuiging die beter past bij haar waarden van rust en balans; 'het is misschien lastig, maar ik leef nu naar wat ik belangrijk vind en dat is mijn gezin. En dan kan het best voorkomen dat mensen dan soms even teleurgesteld zijn'. Elise realiseert zich dat dit de enige manier is hoe ze haar leven naar voor haar belangrijke waarden wil leiden.

Met een goed gevoel van eigenwaarde

In de laatste sessie blikken we terug op alle inzichten en actiestappen in de richting van haar doel. Er is veel veranderd in relatief korte tijd. Elise zit goed in haar vel en ze heeft het gevoel dat ze de regie over haar leven terug heeft. Ze heeft inmiddels een echt goed beeld en gevoel bij 'IK Elise'.

Ze snapt heel goed dat anderen er aan moeten wennen dat Elise soms wat anders reageert dan voorheen. Maar ook haar collega's zien een blijere Elise, die met veel liefde en plezier haar taken vervult. Nog steeds met veel enthousiasme en hart voor de school, maar wél met oog voor haar eigen waarden en haar gezin. Soms ziet ze de supervrouw nog wel eens om het hoekje kijken en dan zwaait ze die vrolijk toe: "Hee hoi, ben je daar weer?" De supervrouw lacht haar dan toe, zwaait terug en verdwijnt weer om de hoek.

Karpman *)

Een model voor communicatie en samenwerking, bedacht door Stephen Karpman. Het beschrijft vaker voorkomend gedrag, waardoor communicatie en samenwerking belemmerd wordt. Onbewuste bedoelingen worden hiermee zichtbaar gemaakt.

*Isabelle Hulsman,
SVO mediator, coach
Zuid-West*



Durf feedback te geven én ook te vragen

Helaas blijkt in de praktijk dat docenten het lastig vinden om elkaar feedback te geven en ook het ontvangen van feedback verloopt niet altijd naar wens. De reden hiervan is doorgaans, dat men het opvat als kritiek en dat wordt dus als negatief ervaren.

Als men zou inzien dat je feedback als een leermoment kunt beschouwen, waarmee je jezelf kunt verrijken dan wel een ander kunt helpen zou het veel beter ingezet kunnen worden.



Ellenor Spreeuw

“Kijk, nu je het zegt, zo had ik het nooit begrepen”

Om die reden organiseerde een basisschool een speciale feedback-trainingsdag.

In de ochtend werd de theorie behandeld. Hoe geef je feedback zonder de ander “aan te vallen”. Een goede methode daarbij is onder andere, werken met de vier G's.

Benoem het ‘gedrag’ dat je ervaart, welk ‘gevoel’ dat bij je oproept, wat het ‘gevolg’ daarvan is en wat is het ‘gewenste gedrag’.

Ook metacommunicatie is belangrijk om mee te nemen. Als twee collega's door het geven van feedback in een vervelende discussie verzeilt raken, is het mooi als men even “boven het gesprek” gaat hangen en benoemt wat er niet goed werkt in de communicatie en hoe het wel kan werken.

Het was een groep van ongeveer vijftig docenten, veel duobanen. En juist daar gaat het nogal eens mis.

Houdt de ene docent van een zeer opgeruimd lokaal met alles precies op z'n plek en contacten met de ouders alleen volgens afspraak. De andere docent ruimt wel op, maar soms ligt er nog weleens wat op het bureau of hangt er nog een slinger van een feestje de dag ervoor. Komt er een ouder even iets vragen, dan wordt die niet direct weggestuurd met de boodschap “alleen op afspraak”.

Verschillen mogen er zijn. Gaan ze echter elkaar tegenwerken, dan is het goed het daarover te hebben. Benoem je dat niet tijdig dan barst de bom vaak op een totaal onverwacht moment bij een zeer klein meningsverschil of een boek dat niet op de juiste plek is opgeborgen.

De ander snapt de overdreven boze reactie niet en dan ontstaat er een vervelende sfeer.

Praktische uitwerking

Na een ochtend van uitleg, inzichten verschaffen was de middag voor oefenen. In vijf subgroepen gingen de docenten met een trainingsacteur aan het werk. Vooraf werd er nog duidelijk afgestemd welke casussen men kon inbrengen.

Ook al noemt men geen namen, vaak wordt een collega al snel herkend door het verhaal. Voor de veiligheid in de groep(en) is het dus beter hier goede afspraken over te maken. Soms kan een fictieve situatie (eventueel door de acteur ingebracht) ook werken.

Bij aanvang was er een aantal docenten met enige weerstand. Zij vonden deze training onzin of in ieder geval hadden ze een probleem met de rollenspelen in de middag. Uiteindelijk is er in alle groepen goed geoefend en bleef de sfeer prettig. Door korte oefenmomenten, stopzetten, bespreken, herkansen en succeservaringen kwam er meer inzicht.

Men ondervond dat feedback geven en ontvangen inderdaad op een positieve manier kan en dat je het jezelf en de ander niet mag ontnemen. Zie feedback als een cadeau, je mag er mee doen wat je wil, maar kijk er wel secuur naar voordat je besluit wat je ermee doet.

Al met al een zeer geslaagde dag en dat bleek ook uit de evaluatieformulieren.

Ellenor Spreeuw, SVO coach





In maart werd iedereen in het diepe gegooid door de komst van corona en moest ik flink aan de slag voor diverse scholen in het land, maar samenkomen kon daarbij niet meer.



Even voorstellen

Mijn naam is Petra Ackermans (48) ik woon samen met mijn partner, mijn drie zonen (21,18,15) en zijn dochter (11).

Een samengesteld gezin, en samen met onze hond Nicky en poes Saartje hebben wij een gezellig en druk huishouden, waar wij erg van genieten.

Na bewust thuis moeder te zijn geweest, ben ik tien jaar geleden begonnen als coach. Ik help ouders en kinderen met leer- en / of gedragsproblemen. Daarnaast ga ik in gesprek met ouders, school en hulpverlening op het moment dat een leerling uitvalt op school en zowel ouders als leerkrachten met hun handen in het haar zitten.

Soms staan ouders en school lijnrecht tegenover elkaar en dan kom ik om de hoek kijken. Mijn coaching praktijk is uitgebreid met mediation op gebied van onderwijs, arbeid en echtscheiding /familiezaken.

Naast mijn werkzaamheden als mediator en coach ben ik actief in de politiek als raadslid en heb ik een Parents house geopend voor ouders en kinderen in echtscheiding situaties.

Voordat ik de politiek in ging, was ik actief binnen de MR en GMR van stichting Archipel in Zutphen (twintig basisscholen inclusief speciaal onderwijs).

De kennis en ervaring welke ik hier heb opgedaan neem ik mee in mijn werk als coach en mediator binnen het onderwijs.

We stonden voor een enorme uitdaging

Zeker binnen het onderwijs moesten er snel en adequaat beslissingen genomen worden.

Ouders moesten de kinderen thuis gaan opvangen en les geven, leerkrachten stonden niet meer voor de klas maar werden geacht middels 'videoconference' les te geven. Het wiel van 'anders onderwijs geven' moest snel uitgevonden worden en daarbij moest de veiligheid van onderwijs gewaarborgd worden. Een hele klus.

Als coach heb ik diverse scholen en kinderopvangorganisaties bijgestaan tijdens dit proces. Het thema communicatie stond hoog op de agenda.

Hoe coach je ouders en kinderen en draag je bij tot minder leerachterstanden en in welke mate krijgt een kind met leerachterstanden extra hulp tijdens deze manier van lesgeven?

Voor mij een hele uitdaging, welke ik met beide handen aangreep. Tussendoor werd ook van mij als moeder verlangd, dat ik mijn puberende zoon van vijftien (midden in zijn examenjaar, met ernstige dyscalculie problemen) door zijn toetsen en lesprogramma loodste.

Is het gelukt?

Nu bijna twee maanden later en met scholen welke op het punt staan weer open te gaan, mag ik zeggen: Já, het is gelukt! Er is een manier gevonden om toch hulp te bieden aan leerlingen en veilig onderwijs te waarborgen.

Er moet nog veel gebeuren. Samen met het onderwijs hier nog een mooi vervolg aan geven.

Door mij aan te sluiten bij Stichting Veilig Onderwijs hoop ik een positieve bijdrage te kunnen leveren als coach en mediator binnen het onderwijsland. Niet alleen voor de leerling, ook voor ouders en leerkrachten.

Petra Ackermans, mediator, coach regio midden en zuid.





Iedereen heeft een verhaal Dit is mijn verhaal

Wat als je beseft dat je leven in het teken staat van verbergen met wie je echt bent, omdat je aan niet realistische maatstaven probeert te voldoen. Dat jij je authentieke ik niet durft te laten zien omdat je je schaamt. En jij je zo bent gaan identificeren met wat andere mensen ooit tegen- en over je hebben gezegd, dat je je daarnaar bent gaan gedragen.



Mijn naam is Sandra, ik ben cabaretière, motivatie/inspiratie spreker, NLP-Master practitioner, gelukstrainer/coach, en auteur van het aankomende boek "Lef voor beginners"

Wat als je beseft dat je leven in het teken staat van verbergen van wie je echt bent, omdat je aan niet realistische maatstaven probeert te voldoen. Dat jij je authentieke ik niet durft te laten zien omdat je je schaamt. En jij je zo bent gaan identificeren met wat andere mensen ooit tegen en over je hebben gezegd, dat je je daarnaar bent gaan gedragen.

Ik kreeg een hele zware depressie, dit was niet het leven wat ik wilde. Een verleden met onder andere pesten, liefdesverdriet, samenleven met een narcist en ondermijnende druk, zorgde voor zoveel beperkende overtuigingen en negatieve patronen, dat het voor mij niet meer dragelijk was. Dat ik 'leven' de grootst mogelijke opgave vond, en me afvroeg op welke manier ik het kon stoppen, hoe kom ik nóg zo'n dag door?

Het roer moest om!

Een zoektocht naar hoe dan wel, heeft me zoveel geleerd; hoeveel meer invloed ik op mijn eigen leven kan hebben, en zelf de mate van mijn geluk bepaal. Negatieve gedachten ombuigen, niet werkende patronen doorbreken, angsten overwinnen, en misschien wel het aller moeilijkste ... me open en kwetsbaar opstellen vanuit zelfvertrouwen en kracht.

Het besef dat ik al die tijd mezelf gevangen had gehouden, dat IK veel meer uit mijn leven kan halen dan wat ik had gedaan. Dat ik vrijheid heb als ik de ruimte neem om mezelf te zijn.

Diverse trainingen, coach opleidingen, en andere zienswijzen uitproberen om uit te vinden wat mij gelukkig maakt -want geluk zit in mijzelf- ik ben zelf verantwoordelijk voor mijn eigen geluk.

Die depressie was het beste wat me ooit kon overkomen.

Hierdoor kan ik nu mijn ervaring inzetten om anderen te inspireren en begeleiden om weer in hun eigen kracht te gaan staan en hun eigen grootsheid terug te vinden.

Je hoeft niet ziek te zijn om beter te worden

Mijn ervaring is dat niet alleen volwassenen maar ook kinderen een masker opzetten en / of een rol aannemen om zichzelf te beschermen en waarmee ze hun ware ik kunnen verbergen. Dit om aan een bepaalde norm te kunnen voldoen, of om een ander te plezieren, om zichzelf te bewijzen of omdat gedacht wordt dat ze ergens aan moeten voldoen. Het gevoel "niet goed genoeg zijn zoals je werkelijk bent". Er ontstaat hierbij een enorme druk die niet vol te houden is.

'Coaching', dus

Tijdens een coach-traject is het belangrijkste om verbinding te maken. Hierbij is het belangrijk om de juiste vragen te stellen. Door het stellen van deze vragen wordt duidelijk welke denk- en gedragspatronen zorgen voor de betekenis in iemands leven.

Taal maakt het mogelijk om iedere emotie, elke belevenis en elk voorwerp een naam te geven, zodat we met elkaar kunnen praten. Door het gebruik van taal kunnen we ook het denken en gevoel een externe vorm geven en uitwisselen met anderen.

Door het maken van een goede verbinding krijgen we rechtstreeks toegang tot het onderbewuste van de ander. Het geheugen vervaagt veel ervaringen, we kunnen ons niet alles herinneren, maar het blijkt dat ons onderbewuste alles opslaat wat we meemaken.

Iedere ervaring die we hebben is een samenstelling van zintuigelijke indrukken. Een betekenis wordt gevormd door eigenschappen van beelden, geluiden, gevoelens, geuren en smaken. En ieder persoon heeft een voorkeur voor een bepaalde zintuigelijke waarneming.

Door die voorkeur uit te vinden kun je de communicatie daarop aanpassen, en makkelijker de taal van de cliënt spreken, waardoor deze zich ook beter gehoord en gezien voelt en kan herkennen. Daardoor is het makkelijker om coach-technieken hierop aan te passen, omdat ieder persoon uniek is, een andere behoefte heeft en dus een andere strategie nodig heeft.

Coaching is dus altijd persoonlijk, en altijd gebaseerd op de voorkeuren, behoeften en vraag van de cliënt.

Je leert je te gedragen

Ieder mens wordt compleet geboren, en tijdens het opgroeien worden patronen ontwikkeld, door dingen die we aanleren, situaties waar we in terecht komen en zo bouwen we belemmerende overtuigingen op om onszelf te beschermen.

De richting en kwaliteit van je leven komt voort uit je overtuigingen. Al je gedachten, handelingen en verwachtingen zijn hierop gebaseerd. Overtuigingen bepalen wat we als mogelijk en niet mogelijk ervaren, wat we als oorzaken van ervaringen en feiten zien en welke betekenis we hieraan geven.

Wat is het wat jouw hart laat zingen? Waar gaan jouw ogen van sprankelen? Wat zijn je dromen?

Een overtuiging is als het ware het etiketje wat we plakken op alles wat wij zintuigelijk waarnemen. Een gebeurtenis op zichzelf heeft geen betekenis, maar het krijgt betekenis door het etiket wat erop geplakt wordt. Overtuigingen worden vaak in stand gehouden door weglating en vervorming van zintuigelijke waarnemingen.

Indien deze overtuigingen ons beperken kunnen zij ons leven veel moeilijker maken dan nodig is.

Er zijn talloze technieken om belemmerende overtuigingen en patronen te doorbreken, om helpende gedachten te installeren zodat ze niet langer een beperking hoeven te zijn, en kunnen verdwijnen. Daardoor komt iemand weer in zijn eigen authentieke kracht, krijgt meer zelfvertrouwen en voelt en ervaart meer vrijheid en geluk.

Op zoek naar je eigen eigenheid

Ieder persoon is uniek. We komen als het ware allemaal ter wereld zonder een passende gebruiksaanwijzing. Wat een mooie zoektocht, om samen je eigen handleiding te schrijven, door uit te vinden wat voor jou het beste werkt, wat jou gelukkig maakt, en wat jij belangrijk vindt, hoe je een leven kunt leiden dat voor jou de meeste vervulling en betekenis geeft.

Welke waarden vindt iemand belangrijk? De waarden vormen de basis waarop je beslissingen neemt, en sturen al het menselijke gedrag. Ze zorgen voor je motivatie en evaluatie. Ze regeren als het ware je levensstijl en bepalen hoe je op iedere levenservaring zult reageren.

Onze waarden geven aan waarom en voor wie we doen wat we doen, welke relaties we aangaan, welke materiële zaken we aanschaffen, de redenen waarom we doen wat we doen.

Ze zijn de maatstaf voor je handelen. Door het uitvinden welke waarden voor jou belangrijk zijn is het dus mogelijk om je eigen leefregels op te stellen.

Bevrijding vinden

Voor mij is de beste manier om uit een niet-helpende of moeilijke situatie te stappen, humor. In elke situatie hoe vervelend, verdrietig of moeilijk ook is er iets te vinden waar je om kunt lachen. Als je het niet ziet, kijk dan nog een keer, kijk met andere ogen, kijk totdat je iets kunt waarnemen waar je om kunt lachen.

Kort geleden mocht ik een online gastcollege geven op een middelbare school. De zeer met de leerlingen begane leraar maatschappijleer had twee weken vol gastcolleges gearrangeerd met de meest uiteenlopende onderwerpen en personen, waaronder zelfs de burgermeester. We hadden in mijn geval voornamelijk ingezet op de humor-/cabaret-kant, om het in de corona tijd ook leuk voor de leerlingen te maken.

Een introductie, waarin ik vertelde over de totstandkoming van mijn theatervoorstelling "Ief voor beginners" - mijn eigen zoektocht- hoe ik buiten mijn comfortzone ging en angsten ben gaan overwinnen door onder andere te gaan abseilen van de Euromast met hoogtevrees, over hete kolen gelopen heb en vier nachten in een bos verbleef zonder tent en eten. Ervaringen die uit noodzaak geboren werden, omdat ik vastbesloten was beter te worden, maar nu hilarische verhalen zijn.

Na deze introductie mochten de leerlingen vragen stellen. De verwachting dat zij voornamelijk komische vragen zouden stellen of vragen die vooral de humor zouden benadrukken was duidelijk misplaatst.

De deelnemende kinderen stelden vragen waar menig volwassene schroom voor zou hebben. Vragen over angst, over geluk, of tips hoe ik met dingen omga.

Helemaal tot jezelf komen

Voor mij was het geweldig en ook leerzaam om de vragen te beantwoorden. Het maakt mij enorm blij als ik iemand anders een inzicht kan geven, waardoor iemand iets op een andere manier kan zien. Alle antwoorden zitten al in je, door het stellen van de juiste vragen, vind je deze terug. In jezelf heb je meer liefde dan je wellicht beseft, een coach kan je helpen om deze onvoorwaardelijke liefde terug te vinden.

Voor mij is er niets mooiers dan om vanuit de bron van onvoorwaardelijke liefde anderen de grootsheid in zichzelf te laten (her)ontdekken, zodat zij de beste versie van zichzelf kunnen worden en zijn, en hun leven tot het volle potentieel kunnen leiden.

Omdat ik zelf een "Pest verleden" heb, zet ik me in als ambassadeur en coach voor de Stichting Veilig Onderwijs. De gevolgen van pesten zijn groter dan de gebeurtenis zelf. Ik hoop hiermee dat we met zijn allen de wereld een stukje mooier kunnen maken, mensen bewuster worden van de gevolgen die onder andere pesten met zich meebrengt en welk langdurig effect dit op iemand kan hebben, zodat mensen weer begripvoller worden naar elkaar.

De wereld is van ons allemaal, er is ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn en zijn of haar eigen plek in te nemen, dat is volgens mij waar de wereld voor bedoeld is.

Tijdens de corona-tijd is niet alleen mijn voorstelling uitgesteld maar zijn er ook richtlijnen voor het coachen, dus kunnen er geen live-evenementen en workshops plaatsvinden.

Maar, zo gauw het weer kan, gaan we weer aan de gang.

Sandra Ammerlaan, SVO coach

Meer informatie: contact@stichtingveiligonderwijs.nl



Op 22 april 2020 heeft de Inspectie van het Onderwijs haar rapport over de Staat van het Onderwijs 2020 uitgebracht. Hieronder beschrijf ik wat ons bij Stichting Veilig Onderwijs opvalt.

Socialisatie

Leerlingen gaan vele jaren naar school. Dat moet leiden tot een baan in onze maatschappij. Alleen het hebben van een goede werkplek in onze samenleving is niet voldoende. Van scholen wordt verwacht, dat die leerlingen ook sociaal en maatschappelijk gevormd hebben.

Ook al doen scholen hun best sociale en maatschappelijk competenties bij de leerlingen eigen te maken, over de resultaten is nog maar weinig bekend.

Onderkenning van de doelstelling

Via het onderwijs willen we de inhoud van het burgerschap gestalte geven. Maar is het wel duidelijk wat die opdracht inhoudt? Is het voor iedereen wel duidelijk wat er dan van de leerlingen verwacht wordt?

Kunnen ze met gepaste sociale omgangsvormen deelnemen aan de samenleving. Wat inhoudt dat ze deelnemen aan een open, vrije en democratische samenleving.

Om die opdracht te vervullen zal het voor de scholen duidelijk moeten zijn wat van hen verwacht wordt. Dus wijst de inspectie op het belang van het formuleren van duidelijke doelstellingen.

Bij burgerschapsonderwijs is het goed te denken aan een veilig en open schoolklimaat, ruimte te maken voor discussie, specifieke leerdoelen te benoemen en frequent aandacht te besteden aan dilemma's waaraan de burger wordt blootgesteld.

Respecteren maatschappelijke waarden

Wat moet dat burgerschapsonderwijs uiteindelijk voor een effect hebben?

'Op scholen waar veel aandacht is voor burgerschapsonderwijs zijn de verschillen in het besef van burgerschap kleiner tussen leerlingen naar sociale achtergrond.' (citaat uit de staat van onderwijs')

Elementen die je terugvindt in burgerschap zijn sociale veiligheid en een open schoolklimaat, waar het dan mogelijk is om goed onderwijs te geven.

Stand van zaken

Als het goed is vindt er jaarlijks al een monitoring plaats om duidelijk inzicht te krijgen in de veiligheidsbeleving van de leerlingen.

Niet alle scholen voeren zo'n monitoring uit, maar toch kan gezegd worden dat de scholen (basisonderwijs voor 77%, en voorgezet onderwijs voor 83%) een goed veiligheidsbeleid hebben. Dit resulteert weer in het feit dat leerlingen zich veilig voelen.

Burgerschap binnen de gegeven kaders

In Nederland hebben we vrijheid van onderwijs. Die vrijheid past goed in onze samenleving. Toch is die vrijheid niet zonder grenzen. En die grenzen worden bepaald door wet- en regelgeving. Bij burgerschapsonderwijs moet wel gewerkt worden met in ons achterhoofd de heersende wet- en regelgeving.

Die wet- en regelgeving staat borg voor een democratische rechtsstaat.

Gelijkwaardigheid

De inspectie ziet graag dat er nog meer aandacht wordt geschonken aan de doelen van burgerschap.

In de lessen burgerschap zal ruime aandacht moeten zijn voor een vrije en democratische samenleving, met verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en autonomie als aandachtspunten.

Wim Overgaauw, SVO gastdocent, observant





'People help the People'

De Stichting Veilig Onderwijs reikt jaarlijks de 'People help the People' award uit aan personen, groepen of instellingen die op een bijzondere wijze bijdragen aan sociale veiligheid in het onderwijs.

'People help the People' award

De award is vernoemd naar de song van 'Birdy' met deze titel, het lievelingslied van Livia van Beelen. Livia maakte in maart 2012 na langdurig gepest en getreiterd te zijn een eind aan haar leven. In één van haar afscheidsbrieven stond haar oproep aan de wereld: Laat andere kinderen wel gehoord worden, 'People help the People'.

Livia's ouders kwamen in contact met de Stichting Veilig Onderwijs. In samenspraak kwamen zij op het idee jaarlijks een award uit te reiken voor initiatieven in het onderwijs die beantwoorden aan de laatste wens van Livia, het ijveren voor veiligheid, iedere dag opnieuw.

Inmiddels zeven uitreikingen

Scholen, leerlingen, docenten, goede initiatieven, aansprekende blogs of vlogs, alles kan in aanmerking komen voor de 'People help the People' award.

De eerste uitreiking vond plaats in 2013. Die award werd -via haar ouders- postuum uitgereikt aan Livia van Beelen.

In 2014 ontvingen Nicole van den Berg en Robin Gerritse de award. Zij, leerlingen van het Grafisch Lyceum Rotterdam, zijn de makers van 'Quiet Short', een korte film over pesten.

In 2015 ontving Neomi Lotte, docente Nederlands aan het Oranje Nassau College in Zoetermeer, de prijs. Neomi, viel op door haar grote inzet tegen pesten op school en door de blogs die zij over het onderwerp schrijft.

Het Wellantcollege 'De Groenstrook' in Aalsmeer mocht in 2016 de award ontvangen voor een project over het voorkómen van pesten, het gezamenlijk opstellen van gedragsregels en het tonen van respect met als hoogtepunt een spetterende musical.

Suzanne van den Els, Janneke Melis, Linde Vos en Noortje van den Eerenbeemt van het Rodenborch College in Rosmalen ontvingen in 2017 de award voor een wel zeer bijzonder profielwerkstuk. Zij schreven een indrukwekkende theatervoorstelling over pesten, 'Waar de rest begon', en voerden die ook uit.

In 2018 werd de award uitgereikt aan Piet Hartog, directeur van de praktijkschool West-Friesland, voor het sociaal veilige pedagogische klimaat dat hij met zijn team in hun school weet te realiseren.

De award 2019 ging naar Almere Buiten lees u verderop.

'Iedere dag veilig onderwijs' commissie

De toekenning van de award ligt in handen van de SVO commissie 'Iedere dag veilig onderwijs', onder voorzitterschap van Gerard van Beelen. Ingrid van Beelen en Els Hendrikse zijn lid van deze commissie.

Het is aan hen om alert te zijn wat er in de onderwijswereld gebeurt en wat daarin opvalt als 'bijzonder' in het kader van de sociale veiligheid.

Niet voor niets heeft het initiatief van de award de naam 'Iedere dag veilig onderwijs' meegekregen.



Het symbool van de award bestaat uit een in acrylaat gegoten afbeelding en tekst. Flexicon is specialist in het ontwerpen en vervaardigen van dit type producten en stelt hem beschikbaar.

Sfeer van onderling vertrouwen

Het mag duidelijk zijn dat er in het onderwijsveld dingen gebeuren, die tot de verbeelding spreken als het gaat om het creëren van sociale veiligheid en het in stand houden van sociale veiligheid. Je kunt verbaasd staan over de vindingrijkheid waarmee dat soms gebeurt. Of verwonderd zijn over het gemak waarmee een sfeer van onderling vertrouwen in een schoolgemeenschap wordt onderhouden.

De aanpak om te komen tot sociale veiligheid op school is heel verscheiden in de praktijk. Het is daarom interessant om er gewaarwording van te hebben hoe verschillend die aanpak kan zijn en daarvan voorbeelden uit de praktijk te kennen.

Naarmate er meer voorbeelden uit de praktijk kenbaar worden, komen vanzelf de 'meest voorbeeldige' aan het licht.

Nominatie, aanwijzingen uit de praktijk

Juist daarnaar is de commissie 'Iedere dag veilig onderwijs' op zoek. En u kunt daarbij behulpzaam zijn. Het is vaak karakteristiek voor de pareltjes van een voorbeeldige aanpak van 'Iedere dag veilig onderwijs' dat die in stilte en alle eenvoud plaatsvinden. Niks geen trompetgeschal of flitsende lichten. Daardoor komen ze niet zo makkelijk aan het licht.

Maar die pareltjes zijn er in de praktijk. En de commissie 'Iedere dag veilig onderwijs' wil ze -met uw hulp- graag vinden. Dus, als u er een weet of tegenkomt hebben we graag een signaaltje.

Per mail naar info@stichtingveiligonderwijs.nl of telefoon 0346 550655.





De nominatie voor de awarduitreiking 2019

Ieder jaar kijk ik uit naar de Award uitreiking. Ook in 2019, want iedereen is in de gelegenheid mensen, organisaties of scholen, zelfs docenten of schooldirecteuren of anderen te nomineren. Het is elk jaar weer een verrassing wat er naar voren komt.

Soms gebeurt het dat mensen, zonder dat zij er erg in hebben, zich zelf aanmelden door iets moois wat zij doen. En als teamleden dat opmerken, kan het zijn dat via hen een kandidaat wordt genomineerd voor de Award.

Iedere nominatie wordt serieus genomen en zo ging het ook deze keer.

Begin 2019 werd het kantoor van Stichting Veilig Onderwijs gebeld door een jeugdagente uit Almere-Buiten. Zij hadden de poster van SVO gezien en dat gaf bij hen aanleiding om daarop te reageren, want zij zijn bezig met hun werk in het kader van sociale veiligheid voor de jeugd en school in de overtuiging dat hun bijdrage daarin als een olievlek moet werken.

Hij vertelde dat zij de spil zijn in het sociale verkeer in de wijk en zich vooral richten op probleemjongeren. Daar waar scholen hinder ondervinden van de jeugd, zien zij dat ook in de wijk gebeuren en brengen dan een bezoekje bij de ouders.

Deze kenschets van hun werk wekte wel heel veel positief enthousiasme en vooral nieuwsgierigheid bij ons op. Op onze vraag: "Hoe werk dat dan daar bij jullie in Almere-Buiten" werden we door jeugdagente Stephen uitgenodigd om dit dan maar eens mee te maken.

Hierop is Els Hendrikse als lid van de commissie 'Iedere Dag Veilig Onderwijs' met stagiaire Ilayda Akdeniz naar Almere afgereisd om kennis te maken en te ervaren wat deze wijkagenten nu precies doen. Helaas had Stephen nog geen posters ontvangen, maar dat konden we gelijk met onze uitgever de DNB-groep in orde maken, zodat de posters nu overal te zien zijn.

Op werkbezoek

Tja, eerst even aan de koffie en toen mochten we mee met Stephen naar de scholen.

Nee, niet op afspraak, maar gewoon onaangekondigd op bezoek omdat dit daar juist gewoon moet zijn.

Samen met Stephen in zijn politiebusje, konden we met hem zijn ronde maken. Ondertussen vertelde hij heel veel over zijn werk, wat hij tegen kwam en vooral hoe hij zich opstelt tegenover de jongeren. Vriendschappelijk in het algemeen, maar ook streng als er eens iets mis kan gaan.

Als gastdocent een klasgesprek

Als eerste kwamen we bij een VO-school. Het was goed om te ervaren dat Stephen zonder afspraak gewoon in zijn uniform binnen kon lopen in de school en een klas binnengaan waar -naar zijn zeggen- best aandacht voor moet zijn.

Met andere woorden, er speelde nogal wat in de klas. Het was op dat moment een les over verzorging. U ziet het goed, "verzorging", een vak wat veel voorkomt op het lesrooster van een VMBO Kader-school. Stephen ging met de klas, leerlingen die in een kring gevormd hadden, in gesprek. Het ging over roddelen. En omdat er twee leerlingen niet aanwezig waren, werd er over die twee niet gepraat, dacht men. Natuurlijk werd dat wel gedaan via hun mobieltjes, maar dat bleek 'wat anders' te zijn, volgens de leerlingen.

Stephen doet dit op een andere manier dan wij van SVO, maar toch op een manier die leerlingen van die leeftijd aanspreekt; hij gebruikt gewoon straattaal. Iets wat iedere school graag buiten de deur wil houden, gewoonlijk. Toch werkt het als de jeugdagente het gebruikt in zijn interventie met deze leerlingen.

Er kwam een discussie los over de digitale communicatie en hier kon onze Ilayda goed op inspringen. Uit het niets begon ze te vertellen wat haar was overkomen en dat het alleen maar nadelige gevolgen heeft voor iedereen. Haar advies is dan ook: "Praat met elkaar 'face to face' en niet in letters op een app of internet, want dat kan anders worden begrepen".

Op dat moment kwam er een stilte in de klas en had Ilayda alle aandacht. Toen kwam de pijn naar boven, alleen was daar niet alle tijd meer voor. Het was duidelijk dat deze jeugdagente wist om wat voor leerlingen dit ging en wat zij nodig hebben voor hun toekomst.

Als uitwerking van het veiligheidsbeleid

Na dit bezoek aan een VO-school nam Stephen ons mee naar een ROC. Een school waar jonge mensen hun MBO 2 en 4 diploma kunnen halen. Daar leerden we Richard Streuper kennen, die daar als ad-interim is ingehuurd om het sociale veiligheidsbeleid neer te zetten. Alle eer voor hem en hoe hij dat doet. Hij betreft, zoals wij dat ook zouden doen, de studenten in dit proces. Hij vertelt hoe hij de samenwerking met Stephen en Melvin -ook jeugdagent in Almere Buiten- ervaart.

Richard zijn enthousiasme sprak ons enorm aan. Wij hebben grote waardering voor Richard hoe hij zich inzet.

Mooi om te zien hoe de jeugdagenten welkom zijn op deze school zonder daar ook maar enig schaamtegevoel over te hebben. Het is daar heel gewoon, dat de politie binnenkomt en dat is iets wat wij zo missen bij veel gemeenten in ons land.

Sleutel tot succes ligt in samenwerking

Tijdens deze praktijkdag in Almere hebben wij gezien dat en hoe juist (jeugd-) agenten het verschil kunnen maken in scholen. Zeker op het vlak waar wij van Stichting Veilig Onderwijs ons inzetten, de sociaal veilige school.

Wij maken juist veelal mee dat de politie wordt gemedan, omdat dit een smet zou zijn op de school. Iets wat wij niet kunnen begrijpen.

Els Hendrikse, directeur SVO

Wij zeggen NEE tegen pesten!

www.go-kinderopvang.nl

Met dank aan:

De laadpaalshop

Nobelstraat 40 • 1341 BH Almere • Tel.: 085- 800 1100
Info@delaadpaalshop.com • www.delaadpaalshop.com

"De jeugdagenten van Almere Buiten-Hout steunen deze campagne"

Met dank aan:

Toko SuRi Poort

Europalaan 907
1363 BL Almere
Tel.: 036 - 5250324

DIT IS EEN PESTVRIJ GEBIED

Sociaal Veilig Onderwijs

www.stichtingveiligonderwijs.nl

Dit is een onderdeel van onze landelijke anti-pest campagne

Adres: Agoraweg 2
8224 BX Lelystad
Telefoon: 0320 - 214 51 6
Email: l.elystad@vlieg.nl
Website: www.vlieg.nl

Met dank aan een ondernemer uit Swifterbant

Met dank aan een ondernemer uit RUTTEN

Molenaars Machine Service Almere

Aldermeijstraat 2, 1339 TM Almere
Tel.: 06 53648456

KHUMOX
INTERNATIONAL FOOD

Landauer 9 • 3897 AB Zeewolde • Tel.: 033 - 2474340

Brownies & downies
Puur is perfect

BROWNIES&DOWNIES ALMERE-BUITEN:
Zuideinde 1, 1334 BX Almere-Buiten, T: +31 (0) 36 - 525 99 58
E: almere.buiten@browniesanddownies.nl • W: www.browniesanddownies.nl

Ook dit jaar 2020 hopen wij de Award uit te kunnen reiken en verwachten wij genomineerden. Mensen of organisaties, die zich blijvend inzetten voor de sociale veiligheid op school. Maar er kunnen nog steeds mensen of organisaties genomineerd worden. Wilt u of jij iemand nomineren voor de Award 2020?

Stuur dan deze nominatie in naar contact@stichtingveiligonderwijs.nl en vertel de reden van uw nominatie. U draagt dan bij aan de sociale veiligheid! Op die manier kunnen wij de boodschap van Livia blijven uitdragen. "People help the People" Uw hulp is altijd welkom.



De uitreiking van de Award 2019

In dit jaar is het voor de zevende keer dat de Award uitgereikt ging worden. Tijdens het werk van de Stichting Veilig Onderwijs kwamen wij in aanraking met twee jeugdagenten in Almere-Buiten die zich op een bijzondere manier inzetten om ongewenst gedrag op school en in de wijk tegen te gaan en sociaal gedrag te bevorderen.

Dat doen ze door scholen te bezoeken, zonder afspraak, in hun uniform. We zijn een dagje meegelopen, en wat we daar zagen was zo mooi, dat Ilayda –onze stagiaire– gelijk Gerard van Beelen, voorzitter van de Stichting Veilig Onderwijs belde om deze twee jeugd-agenten met hun werkzaamheden te nomineren.

Het relaas van Ilayda over haar ervaringen maakte dat ook Gerard en Ingrid van Beelen als leden van de Commissie ‘Iedere Dag Veilig Onderwijs’ naar Almere-Buiten zijn gekomen om te beoordelen of de jeugd-agenten met hun werk in aanmerking komen voor de Award.

De gehele commissie was dan ook eenduidig van mening dat deze jeugdagenten een voorbeeld zijn voor Nederland en de Award echt verdienen.

Maar ja, hoe gaan we het regelen om hun in hun werksituatie de Award uit te kunnen reiken?

En krijgen we hun leidinggevendens mee? Waar en wie gaat wat doen? Met andere woorden, gaan we het voor elkaar krijgen om de Award aan deze twee mensen ‘in functie’ uit te reiken.

Tijdens een bespreking met elkaar zetten we onze hoop erop dat Richard Streuper ons kon helpen aan een gelegenheid om de Award uit te reiken en met een locatie. We hadden zijn telefoonnummer en zo konden we ergens afspreken waar we ons plan wilden voorleggen. Richard dacht mee en kwam op het idee om het ROC Almere-Buiten te vragen als locatie.

Richard Streuper werd de animator van het feestelijke complot. Hij bracht ons in contact met Tom Nauta, de teamchef van beide jeugdagenten, die een bijeenkomst arrangeerde. Richard zorgde voor de locatie met koffie en thee en zelfs een muffin.

**Dankzij de inzet van Richard Streuper
en Tom Nauta kon de Award 2019
op 30 januari 2020 worden uitgereikt**

De Award-uitreiking was bijzonder mooi. Er waren mensen van de politie, het ROC en er waren heel wat leerlingen aanwezig. Richard had de presentatie in de ruimte van de hal gesitueerd - met een trap, waarop ook publiek plaats kon nemen.

Nadat Els Hendrikse een klein voorwoord had gedaan liet ze de boodschap van Livia zien.

Daarna kwam de voorzitter, Gerard van Beelen, van de commissie ‘Iedere dag veilig Onderwijs’ aan het woord, samen met zijn vrouw Ingrid.

Gerard vertelde onder andere wat pesten is. Dat is ongewenst gedrag van uitschelden tot geweld.

Ingrid vertelde dat het ontzettend moeilijk is om dit te vertellen, maar dat zij er voor de boodschap die Livia heeft achtergelaten willen staan. Gerard benadrukte: “Deze Award kun je niet winnen, maar verdienen je”.

Hierop riep hij Stephen Hervij en Melvin Jubitana naar voren. Verbaasd keken de twee mannen elkaar aan. De blikken die zij naar elkaar gaven en naar hun aanwezige collega’s spraken boekdelen.

Zij wisten helemaal van niets en blijken geheel verrast dat juist zij nu in het zonnetje worden gezet.

En dat is dik verdiend.

Daarna roept Gerard ook Tom Nauta -de teamleider- naar voren om een oorkonde in ontvangst te nemen. Immers, hier is sprake van “teamwork” en dit is zeker een oorkonde waard. Dat had Tom Nauta niet verwacht.

De reacties onder het aanwezige publiek waren geweldig.

‘Birdy’s song’

*God knows what is hiding in those weak and drunken hearts
I guess you kissed the girls and made them cry
Those Hardfaced Queens of misadventure
God knows what is hiding in those weak and sunken eyes
A Fiery throng of muted angels
Giving love but getting nothing back*

*People help the people
And if your homesick, give me your hand and I’ll hold it
People help the people
And nothing will drag you down
Oh and if I had a brain, Oh and if I had a brain
I’d be cold as a stone and rich as the fool
That turned all those good hearts away*

*God knows what is hiding in this world of little consequence
Behind the tears, inside the lies
A thousand slowly dying sunsets
God knows what is hiding in those weak and drunken hearts
I guess the loneliness came knocking
No one needs to be alone, oh save me*

*People help the people
And if your homesick, give me your hand and I’ll hold it
People help the people
Nothing will drag you down
Oh and if I had a brain, Oh and if I had a brain
I’d be cold as a stone and rich as the fool
That turned, all those good hearts away*

*People help the people
And if your homesick, give me your hand and I’ll hold it
People help the people
Nothing will drag you down
Oh and if I had a brain, Oh and if I had a brain
I’d be cold as a stone and rich as the fool
That turned all those good hearts away*

De voorzitter van de commissie 'Iedere dag veilig onderwijs' spreekt de aanwezigen toe.

Goede middag allemaal, Ik ben Gerard van Beelen. Ik ga proberen het niet te lang te maken, maar ik moet wel het een en ander kwijt voor we verder kunnen.

Vandaag is het 30 januari, een bijzondere dag, bijzonder omdat we vandaag de 'People help the People' award weer mogen uitreiken, voor de zevende keer nu.

En voor het eerst sinds de eerste keer dat we hem mogen uitreiken betreft het twee awards, voor twee mensen.

Maar er is nog een reden dat het voor ons, mijn vrouw en mij een bijzondere dag is. Dit omdat gisteren onze dochter Livia 21 jaar zou zijn geworden, 'zou zijn' want zij is er niet meer.

Op 28 maart 2012 heeft zij een einde aan haar leven gemaakt.

De reden dat Livia deze keuze heeft gemaakt is omdat zij gepest werd, op en buiten school. We noemen het gepest, maar hoe leg je gepest uit?

Gepest is haast niet uit te leggen, het is een bundeling van meerdere vormen van ongewenst gedrag. Uitschelden, bedreigen, belachelijk maken, achterna zitten, noem maar op.

Livia werd onder andere bedreigd en achtervolgd door haar belagers. Deze zijn geen van allen bestraft voor hun aandeel in haar dood.

In september van 2012 werden wij door Els Hendrikse uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de uitreiking van de eerste award welke zij in overleg met ons na het overlijden van Livia in het leven heeft geroepen. Wij wisten toen natuurlijk niet dat wijzelf deze voor Livia in ontvangst mochten nemen.

De naam van de award is de 'People help the People' award, genoemd naar de titel van het lied van 'Birdy' wat tevens Livia haar levensmotto was.

Een award in het leven geroepen om mensen die zich inzetten om ongewenst gedrag -op wat voor manier dan ook- de kop in te drukken, zolang dit zelf niet tot ongewenst gedrag leidt.

Nu, voor we bekend gaan maken wie de award dit jaar in ontvangst mogen nemen, wil ik graag het woord nog aan mijn vrouw Ingrid geven.

En dan is het moment gekomen om te vragen of Stephen Hervij en Melvin Jubitana het podium willen betreden.

Els Hendrikse opent een 'zogenaamde' instructie bijeenkomst voor politie medewerkers.



Gerard en Ingrid van Beelen vertellen over de 'Iedere dag veilig onderwijs' commissie.

Maar dan komt 'de aap uit de mouw' tot verrassing van Stephen Hervij en Melvin Jubitana.



Els probeert Melvin een reactie te ontlokken maar hij is nog even sprakeloos.

Dan neemt Tom Nauta het maar even over om deze opsteker in het werk van zijn collega's te accepteren. Het komt hun toe.





Uiteraard hebben wij ook ons filmteam meegenomen, waarbij Martine Mussies mooie interviews heeft afgenomen.



De team-leider Tom Nauta

Als eerste heeft ze een reactie van de team-leider Tom Nauta gevraagd. Hij vertelde dat hij het wel moeilijk vond om voor Stephen en Melvin geheim te houden wat er stond te gebeuren. Hij heeft ze met een smoes naar deze gelegenheid laten komen. Dat is niet helemaal zijn stijl, maar de uitwerking mag er zeker zijn.

Tevens geeft hij aan dat hij trots is op zijn jeugdagenten, dat juist zij in hun werk de Award hebben verdiend. De tip is, dat jeugdagenten in de schoolsfeer passen en goed met de jeugd kunnen omgaan. Kijk niet naar de rang, maar naar de talenten van de jeugdagenten. Het is de kunst om uit te zoeken wie er onder de agenten echt geschikt is om de functie jeugdagent uit te voeren.

De manier van werken komt erop neer verbinding te maken met de leerlingen om te voorkomen dat er wel ernstige zaken gebeuren.

We zijn blij dat we op die manier in de scholen kunnen zijn om te kijken wie ergens op reageert.

Wanneer wij regelmatig zonder directe reden op de scholen binnenlopen dan gaat iedereen het normaal vinden. Wij zijn er en zo kunnen leerlingen, ouders en docenten ook gewoon met ons in gesprek gaan. Dit werkt preventief.

Richard, de veiligheidscoördinator

Ook Richard Streuper, de spil van het complot, is door Martine benaderd. Ze vroeg wat zijn rol hierin is. Hij antwoordt dat hij gaat

Melvin adviseert om op een gewone manier contact te maken met leerlingen en dat contact maakt dat er een mooi netwerk ontstaat

De jeugdagenten Stephen en Melvin

Hierna heeft Martine een interview afgenomen met Stephen en Melvin.

Zo vertelden zij dat het pesten behoorlijk ernstige vormen aan het aannemen is onder de jongeren, waartegen zij iets willen doen, samen met gezin en scholen waar die jongeren thuishoren.

Het was duidelijk dat zij zeer verrast waren dat zij in het zonnetje werden gezet.

Hun inzet gaat veelal om 'netwerken' en zo het verhaal van jongeren te horen te krijgen. 'Wat gaat er in hen om' en 'waar zitten ze mee'? Door middel van het netwerken proberen zij met de jongeren in contact te komen.

'We moeten van het idee af dat, als de politie op school komt, er iets aan de hand moet zijn.' Het komt erop aan om netwerken met de jeugd te hebben, om zo ernstige zaken te voorkomen. Weten wat er in hen omgaat.

In bepaalde situaties proberen zij zaken persoonlijk te maken door aan de jongeren te vragen: "Stel je eens voor dat het om jouw moeder, jouw zusje of familie gaat. Hoe zou je dan reageren?" Op die manier proberen we hechte contacten met de jongeren te maken, want er kunnen best ernstige dingen gebeuren, die voorkomen hadden kunnen worden.

over het gebouwbeheer, het facilitair beheer en hij daarbij de veiligheidscoördinator is en als zodanig veel contacten heeft met de jeugdagenten. Het is van belang om de organisatie goed op te tuigen, zodat de studenten zich veilig kunnen voelen. Dit in samenwerking met de jeugdagenten, die daarvoor dus gewoon op school komen.

Het succes van dit programma komt voort uit het contact en de 'klik' met de mensen die het uitwerken. En dan denken we aan de vertrouwenspersoon, de politie en conciërges en de servicemedewerkers, die op het goede moment samenwerken en met elkaar op het gedrag van de leerlingen ingespeeld zijn.

Het resultaat van deze samenwerking is dat het aantal incidenten erg terugneemt op school. Hierdoor ontstaat een veilig gevoel en iedereen weet beter de weg te vinden naar de mensen die daarover gaan.

Dit waardevolle concept van de politie Almere-Buiten is een voorbeeld voor heel Nederland. Juist jeugdagenten kunnen ook bij u op school het verschil maken.

Voor meer informatie en een uitgebreide uitleg over dit mooie concept, kijk naar de gehele prijsuitreiking op onze website.

<https://www.stichtingveiligonderwijs.nl/people-help-the-people-2019.html>





Een sociaal veilige school. Wie wil dat nou niet?

Als wij voor scholen het beleid in orde hebben gemaakt, dan kunnen zij hun beleid dagelijks uitvoeren. Hierdoor laten zij zien dat het beleid ook leeft in de school en zij een sociaal veilige school zijn. Op deze manier verwerven scholen het predicaat “De sociaal veilige school”. Om te zien of het beleid op den duur nog op een goede wijze wordt toegepast, nog passend is voor de school –zodat de het predicaat zijn geldigheid blijft houden– is een jaarlijkse evaluatie nodig. Wij bespreken het beleid óf met de directeur, of met een werkgroep uit de school. Het is maar wat passend is bij de situatie van een school. Tijdens de evaluaties komen resultaten van het beleid naar boven en kunnen we die toetsen aan de bedoelingen van het beleid.

Een jaarlijks terugkerend moment

Ook nu waren wij bij één van onze scholen voor het evalueren van het beleid.

Het is mooi om te zien hoe de school het beleid toepast, maar ook openstaat voor de coaching tijdens de evaluatie.

Want, is het beleid nog wel up to date?

Wat werkt wel en wat werkt niet?

Wordt het sociaal veiligheidsbeleid gedragen door het team?

Er zijn geen onzekerheden meer

Tijdens het gesprek laat de directeur weten dat hij erg blij is met onze diensten. Zoals het bijstellen van het sociaal veiligheidsbeleid. Dat scheelt hem heel veel werk, en die tijd kan hij juist nu goed gebruiken voor andere schoolse zaken die ook nodig zijn.

Hij vertelt ook dat, nu de school werkt met ons beleid, de resultaten goed zichtbaar en voelbaar zijn.

Juist omdat het beleid in de bijlages compact zijn beschreven, zit het beleid in de hoofden van het hele team, waardoor zij alles wat in het beleid staat zonder aarzelen kunnen toepassen.

Dat geeft ruimte in tijd en een veilig gevoel.

Praktische invulling van de monitoring

Later dit jaar is er nog een vragenlijst over de bevindingen van sociale veiligheid afgenomen bij de leerlingen. De uitkomsten daarvan hebben wij hierna besproken, zodat wij het geheel kunnen beoordelen en de school kunnen adviseren, of zij ons om advies kunnen vragen.

In dit geval wil de school graag dat er een en ander wordt bijgesteld in het beleid, maar dat is geen probleem omdat Stichting Veilig Onderwijs dat voor de school doet.

Een gedragen beleid geeft zekerheid

Tijdens de evaluatie word duidelijk zichtbaar dat het beleid verrassend goed gedragen wordt door het hele team, waardoor het beleid op een zeer goede manier levend wordt gehouden en het sociaal veilig is op school. We zien echt alleen maar blij gezichten, zowel bij leerlingen en ouders, als teamleden en de directeur.

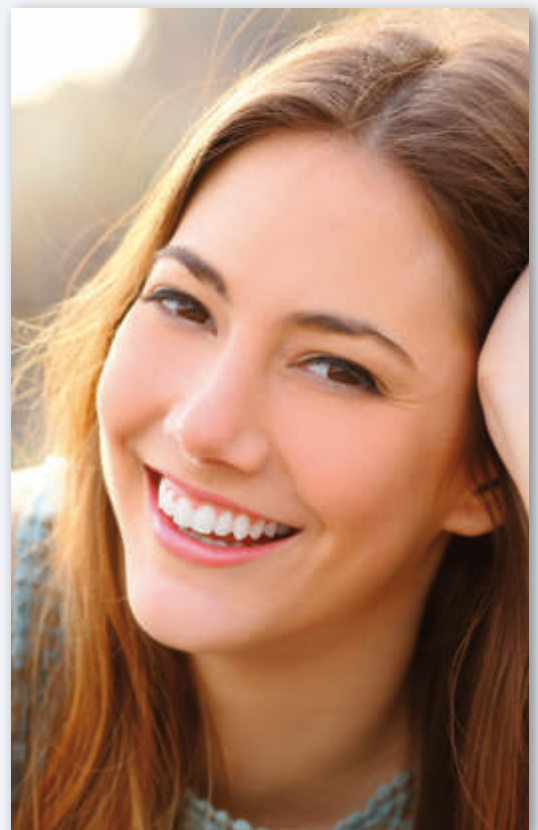
Op deze manier blijven scholen het predicaat in ere houden.

Een sociaal veilige school. Wie wil dat nou niet?

Els Hendrikse, directeur

Wilt u ook een sociaal veiligheidsbeleid met goede resultaten?

Mail ons contact@stichtingveiligonderwijs.nl of bel ons 0346-550655 voor een geheel vrijblijvend gesprek.



Evaluatie

Het is een hele geruststelling als alles goed is vastgelegd in beleid.





Even voorstellen; Jan Daamen

Met ingang van 1 maart 2020 mag ik mij pr-medewerker van Stichting Veilig Onderwijs noemen en werk ik onder de bezielende leiding van Els Hendrikse.



Jan Daamen

Wie ben ik?

Mijn naam is Jan Daamen en ik ben 54 jaar oud. Ik ben geboren en getogen in Breukelen en heb hier de lagere school "School met de Bijbel" doorlopen. Nadat ik mijn HAVO-diploma heb behaald ben ik in 1986 gaan werken bij verzekeringsmaatschappij AMEV.

Verskillende naamswisselingen later, van zowel het bedrijf als van mijn functie van Acceptant Particuliere Verzekeringen, ben ik na een reorganisatie bij het inmiddels ASR-hetende bedrijf vertrokken en heb ik verschillende andere verzekeraars gediend en ben ik uiteindelijk in 2015 terecht gekomen bij Nyenrode Business Universiteit.

Daar heb ik mij verdienstelijk gemaakt als Operator Lean Training en Operator Technical Service en nu ben ik dus pr-medewerker bij Stichting Veilig Onderwijs.

Mijn grootste hobby's zijn sport (voetbal en darts in het bijzonder) en popmuziek (britpop, new wave, rock) en heb van beide ook behoorlijk wat verstand, al zeg ik het zelf.

Mijn werk als pr-medewerker bij Stichting Veilig Onderwijs?

Telefonisch contact met een directielid of waarnemer van een school met Stichting Veilig Onderwijs betekent al dat een school aan het nadenken is over de eigen situatie: dat is op zich al winst.

Maar uiteraard wil SVO het liefst bij zoveel mogelijk scholen structureel meehelpen aan een sociaal veilig leefklimaat voor leerlingen en medewerkers. Een eerste stap daartoe kan zijn het voeren van een intake gesprek met een vertegenwoordiger van Stichting Veilig Onderwijs (aanvraag van een gesprek kan via de site of na telefonisch contact met een medewerker van SVO). Deze zal onder andere de school wijzen op de importantie van een sociaal veilige school en de stappen die daar voor nodig zijn.

Ook de naamsbekendheid van Stichting Veilig Onderwijs staat hoog op mijn verlanglijstje en daar probeer ik ook in mijn privé leven invulling aan te geven.

In de hoedanigheid als medewerker van Stichting Veilig Onderwijs zal ik er naar streven deze functie met veel succes en plezier te gaan vervullen en heb daar ook alle vertrouwen in.

In de loop van de tijd hoop ik jullie nader te leren kennen. Door de gevolgen van het coronavirus zal de kennismaking enige vertraging oplopen maar uiteindelijk gaat dat ongetwijfeld goed komen.

Tenslotte wil ik, wellicht ten overvloede, graag nog even de aandacht vestigen op het volgende: denk om de gezondheid van uzelf en van anderen!

Het gevaar bestaat dat mensen na versoepeling van de corona maatregelen snel weer wat makkelijker worden in alles waar Covid-19 in gedijt en het is belangrijk dat een ieder waakzaam blijft.

Jan Daamen, SVO PR-medewerker

tekening; Maaike de Vos



Nadat begin dit jaar alle stormen en regen waren verdwenen, verscheen er een onbekende, onzichtbare, maar vooral gevaarlijke vijand in het land. Die heet corona.

Inmiddels weten we allemaal dat corona een virus is.

Ditmaal geen computervirus, maar een geniepig organisme dat binnen kan dringen in ieder menselijk lichaam en op die manier kan toeslaan op je luchtwegen en vooral longen. Zo erg, dat er mensen aan dood gaan. Dit virus heerst over de hele wereld en dat wil zeggen dat er een pandemie aan de gang is. En ik hoop dat als u dit leest, u dan het woordje “was” kan lezen ...

Hoe het ook zij, er is een crisis ontstaan.

We weten niet wat we meemaken

Opeens is het hele land in paniek en zijn we ons bewust van onze nietigheid. Iedereen is bang om elkaar aan te steken en de regering heeft op advies van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu maatregelen genomen om besmettingen met het virus tegen te gaan. Ongekende omstandigheden, waarbij de politiek blijkbaar op de tweede plaats komt.

Ongekende omstandigheden

Want tijdens deze crisis blijkt het voor iedereen lastig om het voortouw te nemen. Het virus is een nieuwe, onbekende binnenkomer, waar men nauwelijks raad mee weet.

Allerwegen zoekt men mogelijkheden om het virus tegen te gaan. Eén ding is duidelijk, deze crisis raakt ons allemaal.

Het hele sociale leven wordt binnen een paar dagen compleet stilgelegd en het fysieke leven aan banden gelegd.

Het is duidelijk dat we ons bewust moeten worden dat het leven, en wat we allemaal ondernemen, niet vanzelf sprekend is.

Nu ik dit artikel schrijf, denkt men aan versoepeling van de maatregelen en ik hoop dat als u dit leest, dit ook op een veilige wijze is verlopen.

Ons leven verandert ‘op slag’

Eén van de eerste maatregelen is, dat er geen handen meer geschud mogen worden, iets wat ons allemaal vreemd is. En zelfs dat we anderhalve meter afstand ten opzichte van elkaar in acht moeten nemen en dat we -maar beter- thuis moeten blijven. En daar ons werk doen.

De horeca gaat op slot en evenementen gaan niet meer door.

Ook alle scholen gaan dicht en zij worden door het ministerie er toe gezet om digitaal onderwijs aan hun leerlingen te gaan geven.

Er worden er creatieve middelen gerealiseerd om in het menselijk verkeer contact te houden op gepaste afstand, zonder afstandelijk te hoeven zijn.

Verbinding

Het is verrassend en vooral mooi om te ervaren dat onderwijzenden en ouders elkaar online weten te vinden en er op een goede manier een samenwerking over en weer ontstaat, zodat de lessen aan de leerlingen -digitaal- door kunnen gaan. In het begin was dat een uitdaging, maar hoe langer het duurt, hoe meer de verveling toeslaat, bij zowel de leerkracht als de leerling.

Ook is het duidelijk dat onderwijzenden hun kinderen missen en kinderen hun school missen.

Dit laten vele scholen duidelijk merken door een boodschap op hun ramen te plakken aan de kinderen.

En ja, ook wij van Stichting Veilig Onderwijs missen onze contacten met onderwijzenden, leerlingen en hun ouders en vooral onze schoolbezoeken.

Zo afstand houden is raar

Ook is het mij duidelijk geworden in de vele gesprekken, die ik -dan toch- telefonisch of online heb gevoerd met directeuren, intern begeleiders, leerkrachten en zelfs leerlingen van jong tot oud, dat men de fysieke ontmoetingen met elkaar mist.

Veel digitale lessen worden gegeven vanuit de thuissituatie van de leerkracht, maar ook vanuit lege klaslokalen.

Ik heb daarbij ervaren dat we elkaar tijdens een crisis hard nodig hebben, al is het maar met een digitaal schouderklopje of door een luisterend oor te bieden. Dat kan allemaal bij ons.

Contacten

In de gesprekken die ik met schoolpersoneel heb gevoerd, werd mij veel verteld dat een leeg schoolgebouw erg onwettelijk is en zo stil zonder kinderen. Kinderen worden gemist, maar ook gesprekken met ouders en collega's worden gemist. De meeste gesprekspartners die ik trof hopen dat de crisis snel voorbij zal gaan en het gewone schoolleven weer op gang kan komen.

Het 'op jezelf' teruggeworpen zijn

In gesprekken met ouders hoor ik veel belevenissen. Ook zij hebben ieder hun eigen verhaal.

Vooral het thuiswerken, maar ook het helpen met digitaal lesgeven, valt niet mee.

Veel ouders vertellen dat zij zich nu niet alleen "ouder" voelen, maar ook de juf of meester, het verzorgen van de catering en het bijhouden van de tijden van de lessen.

Niemand heb ik horen vertellen dat ze het fijn vinden. Het schoolse leven, werken en privé lopen in de meeste gezinnen dwars door elkaar heen en er zijn geen grenzen meer.

Sommige ouders hebben extra verlof opgenomen om hun kinderen bij te staan in hun lessen.

Veel ouders geven daartegenover wel aan, dat zij de verbinding met de leerkracht digitaal hechter ervaren dan fysiek. Veel ouders geven -na weken- het 'bij de les houden' van hun kinderen wel op, omdat het te vermoeiend zou zijn.

Ervaringen van basisschoolleerlingen

In gesprekken met de leerlingen vertelt de één ons dat zij nu beter contact hebben met hun leerkracht dan in de klas, maar ook wordt er ons verteld dat zij nu minder snappen van de les.

Leerlingen vertellen ons dat zij liever op de bank hangen, buitenspelen of andere dingen willen doen dan digitaal les krijgen. Het is ook zo makkelijk om tijdens de les af te dwalen en spelletjes te doen of de sociale media te volgen.

Ervaringen met leerlingen uit het VO

Zij vertellen ons dat de ene digitale les aansprekender is dan de andere. Dat dit geheel ligt aan de docent die deze les heeft opgezet en geeft. En ja, als je ingelogd bent, is het -op het eerste oog- al goed.

Velen laten de motivatie zakken en vervelen zich thuis. Liever willen ze weer naar school, zodat ze kunnen chillen met hun klasgenoten en ook de lessen kunnen bespreken met hun docenten.

Zo heeft ieder zijn of haar ervaring.

Allerlei materiaal wordt ontwikkeld om de nieuwe werkelijkheid aan te geven

Voor- zich- tig de goede kant weer op

Versoepeling

Op 21 april 2020 maakt de minister bekend dat de basisscholen na de meivakantie, dus op 11 mei 2020 weer open kunnen gaan en het middelbaar onderwijs per 1 juni 2020.

Dat is een begin om weer samen te werken op een veilige manier aan de toekomst.

Kan iedereen weer naar school?

Iedereen die gezond is, kan naar school, volgens minister Arie Slob.

Voor iedereen gelden daarbij de algemene maatregelen:

- Handen wassen: twintig seconden lang met water en zeep, daarna handen goed drogen.
- Handen wassen:
 - o voordat je naar buiten gaat
 - o als je weer thuis komt
 - o als je je neus hebt gesnoten,
 - o natuurlijk voor het eten en
 - o nadat je naar de wc bent geweest.



Rijksoverheid

Voorzorgsmaatregelen in onze school

- basisonderwijs -

We kunnen op een goede manier naar school, als iedereen het volgende doet:

 Blijf thuis bij: • Neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, lichte hoest, verhoging tot 38°C en koorts. • Leerlingen blijven ook thuis als een gezinslid verkouden is en koorts heeft. • 24 uur klachtenvrij = weer naar school.	 Afstand • Tussen kinderen: 1,5m afstand houden niet nodig • Tussen onderwijspersoneel en kind: preventief zoveel mogelijk 1,5m afstand (minder afstand levert geen gevaar op, maar kijk wat er kan). • Tussen volwassenen: altijd 1,5m afstand.
 Risicogroepen Leerlingen en onderwijspersoneel die tot de risicogroep behoren, of waarvan gezinsleden tot de risicogroep behoren, kunnen thuisblijven. Neem hierover contact op met de schoolleiding.	 Was vaker je handen en gebruik papieren afdroogdoekjes
 Alle kinderen komen 50% van de onderwijstijd naar school. De school bepaalt de groepssamenstelling op basis van de beschikbare ruimte.	 Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog
 Pauzes worden alleen gehouden met de eigen groep. Na schooltijd gaat iedereen direct naar huis of de BSO.	 Gebruik papieren zakdoekjes
	 Schud geen handen

alleen samen krijgen we corona onder controle



Meer informatie
rijksoverheid.nl/coronavirus
of bel 0800-1351

Vragen vanuit scholen?
Ga naar [weeropschool.nl](https://www.weeropschool.nl)



Wie denkt er niet terug aan z'n schooltijd. Ik hoop maar dat het een goede en mooie tijd is geweest. Die schooltijd heeft gevolgen voor je hele verdere leven. Hopelijk in positieve zin.

Een
column
van
Wim Overgaauw



Voor mij was de lagere schooltijd afwisselend een fijne tijd, en helaas soms ook minder fijn. Niet alle leerkrachten vond ik even leuk, dus je hebt het er maar mee te doen. Gelukkig had in klas vijf een fijne onderwijzer, ja waarom eigenlijk. Dat weet ik eigenlijk niet, het ging gewoon goed dat jaar. Later was hij het, die mij dat 'duwtje' gaf om door te leren op de ULO. 'Doe het nou maar, je kunt het best.'

Dus ging ik na klas zes naar de ULO. 't Was daar wel stevig aanpakken met al die vakken. En we moesten wel flink ons best doen, want ons eindexamenjaar was het laatste jaar van de ULO. Einde ULO, begin MAVO.

Na de ULO, door naar de HAVO, een school die verbonden was aan een Pedagogisch Academie (PA). Voor mij misschien wel de aanleiding om verder te gaan in het onderwijs.

Ik werd meteen wel voor de leeuwen geworpen tijdens mijn eerste stageperiode. Klas zes (nu groep acht) op een school met niet de makkelijkste leerlingen in een probleem omgeving. Toch was dit ook weer de aanleiding om verder te gaan met de opleiding. Veel steun en waardering van de onderwijzer gehad, en niet te vergeten; toch die leerlingen. Die steun van leerkrachten en leerlingen vergeet je niet. Dat is dan ook de reden geweest, dat ik het onderwijzen leuk ben blijven vinden.

Onderwijzen is geen een richting verkeer; het succes is een actie – reactie tussen leerkracht en leerlingen en indirect de ouders.

In contact met ouders

Mijn tijd als onderwijzer. Ik denk nog met een goed gevoel terug aan de informatie-avonden, die gehouden werden aan het begin van het schooljaar. Het contact met de ouders van je leerlingen. Leerlingen pepten hun ouders op om toch te gaan naar die avond, 'want dan weet je wat wij te leren krijgen'. Zo'n avond begon met koffie of thee met een koekje. Alles klaargezet door onze geweldige conciërge. En dan de avond zelf. Ja, werkelijk, ze kregen te horen wat er geleerd werd dat jaar.

Niet alleen werd er uitleg geven over de leerstof, maar ouders werden ook met pen en papier aan het werk gezet. Ervaar maar eens waarmee je kind te maken krijgt: hoe tel je op, hoe trek je af, en hoe gaat dat met die staartdeling? Hoe leren we de tafels? Juist, door elke dag te oefenen op verschillende manieren.

Wie wat leren wil, moet veelvuldig oefenen. Niet lang, maar wel regelmatig.

Tijdens zo'n info-avond werden de belangrijkste vakken doorgenomen. Wat werd er geleerd, hoe was die uitleg, hoe werd er geoefend? En ook nog aandacht voor hoe er thuis mee om te gaan. Zo'n avond zou tot tien uur duren, vaak bleven ouders nog zitten met vragen. En dan werd het al gauw elf uur, nu echt tijd om te sluiten, lichten uit, deur op slot en naar huis. Morgen weer een dag.

Fijn, dat die ouders belangstelling toonden voor het schoolleven. Belangstelling, waardering en stimulans van leerkracht en ouders zijn de pijlers, waarop het schoolleven van een kind gefundeerd wordt.

In de beginperiode van het schoolleven werken de kinderen voor jou als leerkracht. Ze snakken er naar om gewaardeerd en gecompimenteerd te worden. Later als ze ouder worden beseffen ze wel dat ze voor zichzelf werken, maar dat compliment en die positieve aandacht blijft nodig, zeer gewenst.

Een belangrijke leefomgeving

Het schoolleven moet een goede en mooie tijd van je leven zijn. Als kind breng je er veel uren door; vijf dagen per week, en veertig weken per jaar. Zoveel wakkere uren brengt een kind haast thuis niet door. Die schooltijd moet dan ook je lust en leven zijn; denk eens na naast al dat leren, is er tijd voor sportdagen, schoolkampen, schoolreizen, maar ook de tijd voor en na al die lessen.

Spelen op het plein, even helpen in de klas met planten water geven, vissen voeren, zelfs de vogelkooi schoonmaken. Toch allemaal van die klusjes, die het gezellig maken. Zelfs had ik op een gegeven moment een jongen, die vroeg of hij op school mocht blijven. Thuis was er niemand, en op school was het gezellig en altijd wat te doen. En dan ging hij rond half vijf naar huis. Zo zie je dat school niet alleen een leerplek is, maar ook een plaats voor contacten en samen zijn.

Contacten zijn belangrijk. We schreven toen nog niet van die uitgebreid verslagen. Gewoon even op straat of in de supermarkt dat praatje over de vorderingen. Gewoon even binnenlopen als je toch je kind komt halen. Gewoon even vragen of ze thuis tijd hadden voor extra hulp bij lezen, spelling, tafels, een toets leren. Eigenlijk kun je zeggen, het ging allemaal zo gewoon.